

LÄÄKEBAROMETRI 2021

M1 TAUSTATIEDOT

Mikä on sukupuolesi (M1_1)?

- 1 Nainen
- 2 Mies
- 3 Muu

Syntymävuotesi (M1_2_1): _____

Mikä on siviilisäätysi? (M1_3)

- 1 Naimisissa / rekisteröidyssä parisuhteessa / avoliitossa
- 2 Naimaton
- 3 Asumuserossa tai eronnut
- 4 Leski

Mitä teet päätoimisesti? (M1_5)

- 1 Olen työssä kokopäiväisesti
- 2 Olen työssä osapäiväisesti
- 3 Olen osin työssä, osin eläkkeellä
- 4 Olen työtön tai lomautettu
- 5 Olen eläkkeellä
- 6 Olen äitiys- tai isyysvapaalla, vanhempainvapaalla tai hoitovapaalla
- 7 Opiskelen
- 8 Olen pitkäaikaisella (>6 kk) sairauslomalla
- 99 Jotakin muuta

Mikä on korkein koulutuksesi? (M1_6)

- 1 Peruskoulu tai kansakoulu
- 2 Lukio
- 3 Ammatillinen koulutus
- 4 Ammattikorkeakoulu
- 5 Yliopisto tai korkeakoulu
- 6 Muu

Onko sinulla jokin terveydenhuoltoalan koulutus? (M1_7)

- 1 Ei
- 2 Kyllä

Mikä on nykyinen asuinalueesi? (M1_8)

- 1 Pääkaupunkiseudun (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen) keskusta tai lähiö
- 2 Muun kaupungin keskusta tai lähiö
- 3 Kunnan keskusta, kirkonkylä tai taajama
- 4 Haja-asutusalue tai maaseutu

Missä maakunnassa asut? (M1_9)

- 1 Uusimaa
- 2 Varsinais-Suomi
- 3 Satakunta
- 4 Kanta-Häme
- 5 Pirkanmaa

- 6 Päijät-Häme
- 7 Kymenlaakso
- 8 Etelä-Karjala
- 9 Etelä-Savo
- 10 Pohjois-Savo
- 11 Pohjois-Karjala
- 12 Keski-Suomi
- 13 Etelä-Pohjanmaa
- 14 Pohjanmaa
- 15 Keski-Pohjanmaa
- 16 Pohjois-Pohjanmaa
- 17 Kainuu
- 18 Lappi
- 19 Ahvenanmaa

Mitkä ovat kotitaloutesi jäsenten yhteenlasketut käytettävissä olevat kuukausitulot (tulot ja etuudet verojen jälkeen)? (M1_10)

- 1 Enintään 1000 €
- 2 1001–2000 €
- 3 2001–3000 €
- 4 3001–4000 €
- 5 4001–5000 €
- 6 5001–8000 €
- 7 Yli 8000
- 8 En halua vastata
- 9 En osaa sanoa

Käytätkö internetiä terveyttä koskevan tiedon etsimiseen? (M1_11)

- 1 En
- 2 Kyllä

Onko käytössäsi tunnukset sähköiseen asiointiin (esim. verkkopankkitunnukset, mobiilivarmenne, sähköinen henkilökortti)? (M1_12)

- 1 Ei
- 2 Kyllä
- 3 En osaa sanoa

M2 TERVEYS JA LÄÄKKEET

Millainen on terveydentilasi nykyisin? (M2_1)

- 1 Hyvä
- 2 Melko hyvä
- 3 Kohtalainen
- 4 Melko huono
- 5 Huono

Onko sinulla sairaus tai vamma, joka haittaa toiminta- ja työkykyä? (M2_2)

- 1 Ei
- 2 Kyllä

Onko sinulla jokin sairaus, joka oikeuttaa Kelan erityiskorvaukseen lääkkeistä? (M2_5)

- 1 Ei
- 2 Kyllä →tästä ohjautuu erityiskorvausnumerokysymys

Edelliseen kysymyksen kyllä vastanneille avautuu: Merkitse, mitkä seuraavista erityiskorvausnumeroista on painettu Kela-korttisi taakse (M2_5_1)

- 103 (M2_5_1_1)
- 104 (M2_5_1_2)
- 112 (M2_5_1_3)
- 202 (M2_5_1_4)
- 203 (M2_5_1_5)
- 205 (M2_5_1_6)
- 206 (M2_5_1_7)
- 207 (M2_5_1_8)
- 215 (M2_5_1_9)
- jokin muu numero (M2_5_1_10)

Onko sinulla tällä hetkellä jokin lääkärin toteama tai hoitama pitkäaikaissairaus? Voit valita useita vaihtoehtoja. (M2_6)

- 0 Ei mitään pitkäaikaissairauksia (M2_6_0)
- 1 Astma tai muu keuhkosairaus (M2_6_1)
- 2 Diabetes (M2_6_2)
- 3 Kohonnut verenpaine, verenpainetauti (M2_6_3)
- 4 Kohonnut veren kolesteroli (M2_6_4)
- 5 Sydänsairaus (M2_6_5)
- 6 Syöpä (M2_6_6)
- 7 Reuma (M2_6_7)
- 8 Muu tuki- ja liikuntaelinsairaus tai -vamma (M2_6_8)
- 9 Masennus (M2_6_9)
- 10 Muu mielenterveysongelma (M2_6_10)
- 11 Ihosairaus (M2_6_11)
- 12 Maha-suolikanavan sairaus (M2_6_12)
- 13 Kilpirauhasen vajaatoiminta tai muu kilpirauhasen sairaus (M2_6_13)
- 14 Silmänsairaus (M2_6_14)
- 15 Epilepsia (M2_6_15)
- 16 Migreeni tai muu krooninen päänsärky (M2_6_16)
- 17 Muu pitkäaikaissairaus (M2_6_99)

Kuka tai ketkä määräsivät sinulle edellisessä kysymyksessä merkitsemäsi lääkkeet? Voit valita useita vaihtoehtoja. (M2_7)

- 1 Lääkäri terveyskeskuksessa (M2_7_1)
- 2 Lääkäri sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla (M2_7_2)
- 3 Lääkäri työterveyshuollossa (myös yksityisellä lääkäriasemalla järjestetty työterveyshuolto) (M2_7_3)
- 4 Lääkäri yksityisellä vastaanotolla (M2_7_4)
- 5 Lääkäri jossain muualla (M2_7_5)
- 6 Joku muu (M2_7_6)

Kun valitsee jonkin edellä olevan pitkäaikaissairauden (1–17) avautuu JOKAISEN valitun sairauden kohdalle vastattavaksi seuraavat kaksi kysymystä (punaisella merkittyyn kohtaan ko. sairauden nimi):

Miten hyvin pitkäaikaissairauden hoitoon määrätyt lääkkeet ovat auttaneet? (M2_6_1A....99A)

- 1 Hyvin
- 2 Melko hyvin
- 3 Kohtalaisesti
- 4 Melko huonosti
- 5 Huonosti
- 6 En käytä lääkkeitä pitkäaikaissairauteeni

Kuinka usein olet yhteydessä lääkäriisi tai hoitajaan pitkäaikaissairauden hoidosta? (M2_6_1B...99B)

- 1 Vähintään joka kolmas kuukausi
- 2 Vähintään kerran puolessa vuodessa
- 3 Kerran vuodessa
- 4 Kerran kahdessa vuodessa
- 5 Harvemmin

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään seuraavista lääkärin määräämistä lääkkeistä? Voit valita useita vaihtoehtoja. (M2_3)

Ne vastaajat, jotka vastaavat käyttäneensä lääkärin määräämiä lääkkeitä eli vaihtoehdon 1–99, ohjautuvat vastaamaan moduulin M16 Lääkehoidon ongelmat ja taakka kaksi kysymystä

- 0 En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä (M2_3_0)
- 1 Allergialääkkeitä (M2_3_1)
- 2 Astmalääkkeitä (M2_3_2)
- 3 Antibiootteja (M2_3_3)
- 4 Insuliinia (M2_3_4)
- 5 Muita diabeteslääkkeitä (M2_3_5)
- 6 Verenpainelääkkeitä (M2_3_6)
- 7 Verenohennuslääkkeitä (M2_3_7)
- 8 Kolesterolilääkkeitä (M2_3_8)
- 9 Sydänlääkkeitä (M2_3_9)
- 10 Reumalääkkeitä (M2_3_10)
- 11 Särkylääkkeitä (M2_3_11)
- 12 Syöpälääkkeitä (M2_3_12)
- 13 Masennuslääkkeitä (M2_3_13)
- 14 Rauhoittavia lääkkeitä (M2_3_14)
- 15 Unilääkkeitä (M2_3_15)
- 16 Närästyslääkkeitä (M2_3_16)

- 17 Ehkäisyvalmisteita (M2_3_17)
- 18 Estrogeenikorvaushoitoja (M2_3_18)
- 19 Eturauhaslääkkeitä (M2_3_19)
- 20 Kilpirauhaslääkkeitä (M2_3_20)
- 21 Silmänsairauksien lääkkeitä (M2_3_21)
- 22 Epilepsialääkkeitä (M2_3_22)
- 23 Ihosairauksien lääkkeitä (voiteita tai tabletteja) (M2_3_23)
- 24 Migreenilääkkeitä (M2_3_24)
- 99 Muita lääkkeitä (M2_3_99)

Kuinka monta lääkärin määräämää lääkettä sinulla on tällä hetkellä käytössäsi? Laske mukaan säännöllisesti ja tarvittaessa käyttämäsi lääkkeet. (M2_4)

Alasvetovalikko 0–50

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)? (M2_8)

- 1 En
- 2 Kyllä

Kuinka usein yleensä käytät ilman reseptiä apteekista saatavia lääkkeitä (pois lukien vitamiinit, hivenaineet ja rohdosvalmisteet)? (M2_9)

- 1 Päivittäin
- 2 Muutaman kerran viikossa
- 3 Kerran viikossa
- 4 1–2 kertaa kuukaudessa
- 5 Harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- 6 Ei koskaan

Oletko viimeksi kuluneen viikon (7 pv) aikana käyttänyt mitään vitamiini- tai hivenainevalmisteita? (M2_10)

- 1 En
- 2 Kyllä

Arvioi, kuinka paljon sinulla kuluu rahaa lääkärin määräämiin lääkkeisiin vuoden aikana. (M2_11)

- 0 En käytä lääkärin määräämiä lääkkeitä
- 1 Alle 100 €
- 2 100-299 €
- 3 300-599 €
- 4 600 € tai enemmän
- 5 En osaa sanoa

Ylittivätkö lääkekulusi viime vuonna niin sanotun lääkekaton (n. 580 euroa) ja tästä syystä sait lisäkorvauksen sinulle määrättyistä lääkkeistä? (M2_12)

- 1 Ei
- 2 Kyllä
- 3 En osaa sanoa

Onko sinulla ollut viimeksi kuluneen vuoden aikana taloudellisia ongelmia hankkia lääkärin määräämiä lääkkeitäsi? (M2_13)

- 0 En ole käyttänyt lääkärin määräämiä lääkkeitä
- 1 Ei ole ollut lainkaan ongelmia
- 2 On ollut jonkin verran ongelmia
- 3 On ollut paljon ongelmia

M13 LÄÄKEHOIDON SEURANTA

Onko sinulla ajantasainen lista käyttämistäsi lääkkeitä (esim. lääkekortti)? (M13_1)

- 1 Ei
- 2 Kyllä

Tiedätkö, miksi lääkäri on määrännyt sinulle lääkkeitä? (M13_2)

- 0 Minulla ei ole käytössä reseptilääkkeitä
- 1 Tiedän kaikkien käyttämieni reseptilääkkeiden käyttötarkoitukset
- 2 Tiedän joidenkin käyttämieni reseptilääkkeiden käyttötarkoitukset
- 3 En tiedä, mutta haluaisin tietää
- 4 En tiedä, eikä minulla ole siihen tarvetta

Miten seuraat itse terveydentilaasi ja lääketoitosi vaikutuksia?

Voit valita useita vaihtoehtoja. (M13_3)

- 0 En seuraa lainkaan (M13_3_0)
- 1 Laboratoriomittausten tuloksista (esim. kolesteroliarvot) (M13_3_1)
- 2 Omamittauksilla (esim. verenpaineen tai verensokerin seuranta) (M13_3_2)
- 3 Seuraamalla painoani (M13_3_3)
- 4 Aktiivisuusmittarin tai puhelimen terveyssovelluksen avulla (esim. askeleet, uni, syke) (M13_3_4)
- 5 Seuraamalla yleistä vointiani (M13_3_5)
- 6 Jollain muulla tavalla (M13_3_6)

Käytätkö Omakantaa? Voit valita useita vaihtoehtoja. (M13_4)

- 1 Kyllä, reseptitietojeni katseluun (M13_4_1)
- 2 Kyllä, terveystietojeni katseluun (M13_4_2)
- 3 Kyllä, reseptieni uusimispyyntöjen lähettämiseen (M13_4_3)
- 4 Kyllä, mutta en edellä mainittuihin tarkoituksiin (M13_4_4)
- 5 En käytä Omakantaa (M13_4_5)
- 6 En tiedä, mikä Omakanta on (M13_4_6)

M11 LÄÄKKEIDEN OSTOPAIKAT

Seuraavat väittämät koskeva lääkkeiden ostamista. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et olisi itse ostanut lääkkeitä.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M11_1_1 Apteekkeja on riittävän lähellä, jotta saan lääkkeeni vaivattomasti	1	2	3	4	9
M11_1_2 Lääkkeiden hankinta on vaikeaa vähäisten ostopaikkojen vuoksi	1	2	3	4	9
M11_1_3 Olen usein ollut tilanteessa, jossa olisin tarvinnut lääkettä, mutta apteekki on ollut kiinni	1	2	3	4	9
M11_1_4 Ostaisin mieluummin itsehoitolääkkeeni päivittäistavarakaupasta	1	2	3	4	9
M11_1_5 Asioisin mieluummin itse apteekissa kuin tilaisin lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta	1	2	3	4	9
M11_1_6 Voisin ostaa lääkkeeni apteekin verkkopalvelusta	1	2	3	4	9

M16 LÄÄKEHOIDON ONGELMAT JA TAAKKA

Seuraavat väittämät koskevat lääkehoitosi sinulle mahdollisesti aiheuttamaa käytännön vaivaa. Vastaathan jokaiseen väittämään. KYSYMYKSIÄ ESITETÄÄN VAIN LÄÄKÄRIN MÄÄRÄÄMIÄ LÄÄKKEITÄ VIIMEKSI KULUNEEN VIIKON AIKANA KÄYTTÄNEILLE VASTAAJILLE.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M16_1_1 Lääkkeiden käyttämiseen kuluu liikaa aikaa (esim. lääkkeen ottaminen, vaikutusten seuraaminen)	1	2	3	4	9
M16_1_2 Varautuminen lääkkeen ottamiseen hankaloittaa elämäni (esim. aikataulutus, lääkkeen mukaan ottaminen)	1	2	3	4	9
M16_1_3 Lääkkeenoton muistaminen on vaikeaa	1	2	3	4	9
M16_1_4 Lääkkeen ottaminen ohjeiden mukaan on vaikeaa lääkkeen ominaisuuksien vuoksi (esim. iso tabletti, pistettävä lääke, muu vaikeasti annosteltava lääke)	1	2	3	4	9
M16_1_5 Olen huolissani lääkkeitteni mahdollisista ympäristövaikutuksista	1	2	3	4	9
M16_1_6 Olen huolissani lääkkeiden mahdollisista haittavaikutuksista	1	2	3	4	9
M16_1_7 Minun on kestettävä lääkkeitä mahdollisesti aiheuttavat haittavaikutukset	1	2	3	4	9
M16_1_8 Minua ei haittaa, vaikka ihmiset huomaavat minun käyttävän lääkkeitä	1	2	3	4	9
M16_1_9 Pelkään, että minuun suhtaudutaan eri tavoin käyttämieni lääkkeiden vuoksi	1	2	3	4	9
M16_1_10 Olen saanut yhteyden hoitoyksikköni lääkkeisiin liittyvissä asioissa, kun minulla on ollut siihen tarve	1	2	3	4	9
M16_1_11 Minusta on hankalaa, että sairauksieni hoidon vuoksi joudun asioimaan usein terveydenhuollossa	1	2	3	4	9
M16_1_12 Minua rasittaa se, että vastuu hoidostani on jakautunut liian monelle terveydenhuollon ammattilaiselle	1	2	3	4	9
M16_1_13 Lääkkeeni maksavat liikaa maksukykyyni nähden	1	2	3	4	9

Mitä lääkehoitoosi liittyviä ongelmia olet kokenut? Voit valita useamman vaihtoehdon. Voit vastatessasi ajatella yhtä tai useampaa käytössäsi olevaa lääkettä. (M16_2) KYSYMYS ESITETÄÄN VAIN LÄÄKÄRIN MÄÄRÄÄMIÄ LÄÄKKEITÄ VIIMEKSI KULUNEEN VIIKON AIKANA KÄYTTÄNEILLE VASTAAJILLE.

1. Lääkkeeni aiheuttaa haittavaikutuksia (M16_2_1)
2. Lääkkeeni annokset ovat liian suuria (M16_2_2)
3. Minun pitää ottaa lääkkeitä liian usein (M16_2_3)
4. Joudun käyttämään lääkettäni liian pitkän aikaa (M16_2_4)
5. Minulla on liian monta lääkettä käytössä (M16_2_5)
6. En ymmärrä lääkkeeni annosteluohjeita (M16_2_6)
7. Lääkkeeni ei sovi minulle (M16_2_7)
8. Koen, että käyttämilläni lääkkeillä on keskenään haitallisia yhteisvaikutuksia (M16_2_8)
9. En koe tarvitsevani lääkärin minulle määräämää lääkettä (M16_2_9)
10. Koen tarvitsevani sairauteeni/vaivaani lääkettä, mutta lääkäri ei ole sitä määrännyt (M16_2_10)
11. Lääkkeeni ei ole niin tehokas kuin toivoisin sen olevan (M16_2_11)
12. Lääkkeeni ei ole riittävän tehokas suhteessa sen hintaan (M16_2_12)
13. Käytän jotakin lääkettäni enemmän kuin lääkäri on määrännyt (M16_2_13)
14. Käytän jotakin lääkettäni vähemmän kuin lääkäri on määrännyt (M16_2_14)
15. Jokin muu ongelma (M16_2_15)

M4 MIELIPITEET LÄÄKKEISTÄ

Seuraavat väittämät koskevat yleisesti mielipiteitäsä lääkkeistä. Vastaathan kaikkiin väittämiin, vaikka et tällä hetkellä käyttäisi mitään lääkettä.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M4_1_1 Ilman lääkkeitä lääkärit eivät pystyisi hoitamaan ihmisiä yhtä hyvin	1	2	3	4	9
M4_1_2 Lääkärit määräävät liian paljon lääkkeitä	1	2	3	4	9
M4_1_3 Lääkkeitä käyttävien ihmisten kannattaisi välillä pitää taukoa lääkkeiden käytössä	1	2	3	4	9
M4_1_4 Suurin osa lääkkeitä aiheuttaa riippuvuutta	1	2	3	4	9
M4_1_5 Luontaistuotteet ovat turvallisempia kuin lääkkeet	1	2	3	4	9
M4_1_6 Lääkkeet aiheuttavat enemmän haittaa kuin hyötyä	1	2	3	4	9
M4_1_7 Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään parempaa elämää	1	2	3	4	9
M4_1_8 Lääkkeet auttavat monia ihmisiä elämään pidempään	1	2	3	4	9
M4_1_9 Kaikki lääkkeet ovat myrkkijä	1	2	3	4	9
M4_1_10 Lääkärit luottavat lääkkeisiin liikaa	1	2	3	4	9
M4_1_11 Jos lääkäreillä olisi enemmän aikaa potilaille, he määräisivät vähemmän lääkkeitä	1	2	3	4	9
M4_1_12 Yleensä lääkkeiden hyödyt ovat suuremmat kuin niiden riskit	1	2	3	4	9

M14 ROKOTTEET

Seuraavat väittämät koskevat kokemuksiasi rokottamisesta ja rokotteista. Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et olisi viime aikoina ottanut rokotuksia.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M14_1_1 Kaikkien tulisi rokottautua kansallisen rokotusohjelman mukaisesti	1	2	3	4	9
M14_1_2 Rokotteet ovat turvallisia	1	2	3	4	9
M14_1_3 Rokottaminen on hyvä tapa suojautua tauteja vastaan	1	2	3	4	9
M14_1_4 Tiedän, mitä rokotuksia minulla tulisi olla	1	2	3	4	9
M14_1_5 Rokotussuojani on ajan tasalla	1	2	3	4	9
M14_1_6 Minulla on tarpeeksi tietoa rokotuksilla ehkäistävästä taudeista	1	2	3	4	9
M14_1_7 Minulla on tarpeeksi tietoa rokotteista	1	2	3	4	9
M14_1_8 Rokottaminen on ristiriidassa ajatusmaailmani kanssa	1	2	3	4	9
M14_1_9 Rokotusvastaisuus on iso ongelma Suomessa	1	2	3	4	9
M14_1_10 Media käsittelee rokottamiseen ja rokotteisiin liittyviä aiheita vastuullisesti	1	2	3	4	9
M14_1_11 Suomen koronarokotusjärjestys oli mielestäni onnistunut	1	2	3	4	9
M14_1_12 Viranomaisten koronarokotustiedotus on ollut luotettavaa	1	2	3	4	9

M6 MIELIPITEET LÄÄKEKORVAUKSISTA JA LÄÄKKEIDEN HINNOISTA

Mitä mieltä olet lääkkeiden Kela-korvauksista? Vastaathan jokaiseen väittämään, vaikka et tällä hetkellä käyttäisikään mitään lääkärin määräämää lääkettä.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M6_1_1 Kela korvaa yleensä lääkekustannuksista liian vähän.	1	2	3	4	9
M6_1_2 Kelan niin sanottu lääkekatto (potilas maksaa itse noin 580 euroa vuodessa) on liian korkea.	1	2	3	4	9
M6_1_3 Kelan lääkekorvaukset ovat oikeudenmukaisia.	1	2	3	4	9
M6_1_4 Suurituloisten tulisi saada vähemmän Kela-korvauksia lääkkeistään.	1	2	3	4	9
M6_1_5 Potilaan tulisi maksaa vähintään pieni omavastuumaksu (esimerkiksi 2 euroa) kaikista lääkärin määräämistä lääkkeistä.	1	2	3	4	9

Kuinka paljon olisit itse valmis maksamaan lääkärin määräämistä lääkkeistä vuodessa? (M6_4)

- 1 Alle 100 €
- 2 100-299 €
- 3 300-599 €
- 4 600 € tai enemmän
- 5 En osaa sanoa

[KYSYMYSPATTERI 1: kysymykset kaikille vastaajille lomakkeissa A, B, C ja D]

Uusia syöpälääkkeitä tulee jatkuvasti markkinoille. Osa niistä voi pidentää potilaiden elinaikaa kuukausilla tai jopa vuosilla, tai ainakin parantaa potilaiden elämänlaatua. Uudet lääkkeet ovat kuitenkin usein hyvin kalliita: yhden potilaan hoito voi maksaa yli 60 000 euroa vuodessa.

Alla on listattu joitain perusteluja sille, miksi uusia, hyödyllisiä mutta kalliita syöpälääkkeitä pitäisi tai ei pitäisi maksaa yhteiskunnan varoin. Mitä mieltä olet perusteluista? Valitse jokaisen väittämän kohdalla mielipidettäsi parhaiten vastaava vaihtoehto.

Yhteiskunnan varoja **on syytä** käyttää uusiin kalliisiin syöpälääkkeisiin, ...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M6_5_1_1 jotta lääkeyritykset voivat investoida tutkimukseen ja kehittää uusia syöpälääkkeitä.	1	2	3	4	9
M6_5_1_2 jotta syöpää sairastavat ihmiset saavat tarvitsemiaan tai haluamiaan hoitoja.	1	2	3	4	9
M6_5_1_3 jotta kaikki syöpää sairastavat saavat uusia syöpälääkkeitä yhdenvertaisesti.	1	2	3	4	9
M6_5_1_4 koska yhteiskunnan vastuulle kuuluu hankkia lääkkeitä kansalaisille.	1	2	3	4	9
M6_5_1_5 jotta lääkeyritykset voivat tehdä voittoa.	1	2	3	4	9

Yhteiskunnan varoja **ei ole syytä** käyttää uusiin kalliisiin syöpälääkkeisiin, ...

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M6_5_2_1 koska ne eivät ole riittävän tehokkaita suhteessa niiden hintaan.	1	2	3	4	9
M6_5_2_2 koska ihmisillä tulisi olla enemmän vastuuta omista terveydenhuollon	1	2	3	4	9
M6_5_2_3 koska ne vievät liiaksi yhteiskunnan varoja pois muista tärkeistä asioista.	1	2	3	4	9

[KYSYMYPATTERI 2: E| lomakkeessa A]

[Taustoitus lomakkeissa B, C ja D, yhteensä 3/4:lle vastaajista]

Alla kuvataan yhden uuden syöpälääkkeen hyötyjä ja kustannuksia. Lue kuvaus ja vastaa sen jälkeen kysymykseen.

Uusi lääkehoito on tarkoitettu tietyn parantumattoman syövän hoitoon. Suomessa on vuosittain 10–20 potilasta, joille uutta lääkettä voidaan käyttää. Lääke ei paranna syöpätautia, mutta tutkimuksessa sen todettiin tuhoavan syöpäsoluja laboratoriotestien perusteella noin kolmanneksella uutta lääkettä saaneista potilaista. Ei vielä tiedetä pidentääkö uusi lääkehoito potilaiden elinaikaa verrattuna aiemmin käytettyihin hoitoihin tai lisääkö se potilaiden elämänlaatua. Lääkkeeseen liittyy suuri haittavaikutusten riski. Jos tämä uusi lääke otetaan Suomessa käyttöön, sen kustannukset ovat yli 60 000 euroa potilasta kohden syövän hoidon loppuvaiheessa.

[Kehys 2a vain lomakkeessa C, 1/4:lle vastaajista]

Kyseiseen syöpätyyppiin ei tunneta parantavaa hoitoa. Uusi lääke on mahdollinen vaihtoehto potilaille, jotka ovat saaneet jo useita hoitoja aikaisemmin ja joilla jäljellä olevat hoitovaihtoehdot ovat vähäiset.

[Kehys 2b vain lomakkeessa D, 1/4:lle vastaajista]

Terveydenhuollon käytettävissä oleva rahoitus on rajallista. Uuden lääkkeen käyttöönotto tarkoittaa, että siihen käytetyt rahat ovat pois muusta terveydenhuollosta.

[Kysymys lomakkeissa B, C ja D, yhteensä 3/4:lle vastaajista]

Millaista lääkkeen käyttöönottoa koskevaa päätöstä pitäisit hyväksyttävänä? Valitse parhaiten mielipidettäsi vastaava vaihtoehto. (M6_6_1_kehysBCD)

1. Lääke pitäisi ottaa käyttöön yhteiskunnan varoin yrityksen pyytämästä hinnasta riippumatta
2. Lääke pitäisi ottaa käyttöön yhteiskunnan varoin, jos yritys alentaa sen hintaa
3. Läkettä ei pitäisi ottaa käyttöön yhteiskunnan varoin
4. En osaa sanoa

[KYSYMYPATTERI 3: kysymykset kaikille vastaajille lomakkeissa A, B, C, D]

Alla on kaksi väittämää, jotka koskevat uusien syöpälääkkeiden käyttöönoton yleisiä periaatteita. Valitse parhaiten mielipidettäsi vastaava vaihtoehto.

Väittämä	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
M6_7_1 Jos uudesta syöpälääkkeestä on vähänkin enemmän hyötyä kuin aikaisemmista hoidoista, se pitäisi hankkia potilaille yhteiskunnan varoin <u>hinnasta riippumatta</u> .	1	2	3	4	9
M6_7_2 Yhteiskunnan pitäisi maksaa sellaiset uudet syöpälääkkeet, joiden <u>tehoa ja haittoja vasta tutkitaan</u> .	1	2	3	4	9

Missä määrin luotat siihen, että Suomessa tehdään nykyisin oikeita päätöksiä uusien syöpälääkkeiden maksamisesta yhteiskunnan varoin? (M6_8)

En luota lainkaan [Vastausvaihtoehdot: 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10] Luotan täysin